

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 2. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo zdravotníctva SR

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len “zákon”)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
 - a) § 11 ods. 3 zákona: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/8758/1>
 - b) § 24 ods. 1 písm. c) zákona: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25329/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
 - a) § 11 ods. 3 zákona: N/A
 - b) § 24 ods. 1 písm. c): [LP/2020/288](#)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
 - a) § 11 ods. 3 zákona: [141](#) (6. volebné obdobie NR SR)
 - b) § 24 ods. 1 písm. c) zákona: [277](#) (8. volebné obdobie NR SR)

Ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
7	d)	Neustále prihlasovanie a odhlasovanie dohodárov v zdravotnej poisťovni	zákon č. 580/2004 Z. z.; § 11 ods. 3; § 24 ods. 1 písm. c)	2 359 091	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotenú, resp. neboli zhodnotenú vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotenú,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahradíte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v v dotk. kategórii	Počet subjektov v MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
7	d)	Neustále prihlasovanie a odhlasovanie dohodárov v zdravotnej poisťovni	zákon č. 580/2004 Z. z.; § 11 ods. 3; § 24 ods. 1 písm. c)	1. 1. 2013 1.1.2021	Zamestnávateľia, ktorí zamestnávajú aspoň 1 osobu na základe dohody o výkone práce	32 300		73	2 359 091	-	-

⁴ Ex ante časť sa nevyplní, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (<i>nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2</i>)
Regulácia č. 7 (2. polrok 2024) Neustále prihlasovanie a odhlasovanie dohodárov v zdravotnej poisťovni.
Uved'te spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
<u>Ex ante náklady</u> hodnotenej regulácie neboli vyčíslené vzhľadom na predloženie hodnotenej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. <u>Ex post náklady:</u> Pri hodnotenej regulácii boli identifikované len <u>administratívne náklady</u>. Povinnosť si plnia tí podnikatelia, ktorí sú zamestnávateľmi a zároveň zamestnávajú aspoň 1 osobu na základe dohody o výkone práce mimo pracovného pomeru. Podľa zverejňovaných štatistík Sociálnej poisťovne za rok 2022 je celkový počet zamestnávateľov cca 190 000. Podľa § 223 ods. 1 Zákonníka práce sa majú dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru uzatvárať iba výnimočne. Vzhľadom k skutočnosti, že počet zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú aspoň 1 osobu na základe dohody (nie v pracovnom pomere) nie je zverejňovaný, pri odhade počtu bolo postupované nasledovne: • Celkový počet zamestnancov s pravidelným mesačným príjmom: 1 931 303 osôb (83%) • Celkový počet zamestnancov na základe dohody: 389 081 osôb (17 %) Ak predpokladáme, že rovnaký pomer platí aj pre zamestnávateľov zamestnávajúcich/nezamestnávajúcich aspoň 1 osobu na základe dohody, potom by sa predmetná regulácia týkala 17% z 190 tis. zamestnávateľov, t. j. 32 300 zamestnávateľov (t. j. <u>počet dotknutých subjektov</u>). Podľa údajov, predložených z najväčšej zdravotnej poisťovne, je tento pomer ešte nižší (len cca 3% osôb, vykázaných na základe dohody oproti celkovým počtom zamestnancov), čo je spôsobené skutočnosťou, že ak má zamestnanec u jedného zamestnávateľa zároveň zamestnanecký pomer a aj dohodu o vykonaní práce, táto osoba sa vykazuje iba ako zamestnanec a dodatočné povinnosti zamestnávateľov nevznikajú. V ďalšom výpočte uvažujeme s pomerom podľa údajov Sociálnej poisťovne (83% a 17%), aj keď je reálny predpoklad, že skutočný počet dotknutých zamestnávateľov bude veľmi pravdepodobne nižší, ako 32 300. Pri hodnotenej regulácii boli identifikované len <u>administratívne náklady</u>. Dĺžka plnenia povinnosti 30 min. / mesačne bola prevzatá z údajov z dotazníka v rámci ex post konzultácií, ktorý vyplnili zástupcovia podnikateľov. Podľa Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie predstavujú náklady na kategóriu dotknutých subjektov ročne sumu 2 359 091 eur. Pri predpokladanom počte subjektov 32 300 sú náklady na jeden subjekt cca 73 eur (2 359 091 / 32 300).
Uved'te zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

MPSVR SR (2023): <i>Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2022</i> https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2023/spravasossr_2022_final.pdf (str. 22 a nasl.).
Uved'te dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) nebolo možné vyčíslieť vzhľadom na absenciu kvantifikácie ex ante nákladov (hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015).
Uved'te vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“. Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
0 - ex ante fáza nebola vykonaná, preto nie je možné uviesť vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.
Uved'te dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov regulácie (ex ante) nie je možné určiť z dôvodu, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, a teda ex ante fáza nebola vykonaná. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<u>Verejné ex post konzultácie:</u> Ako gestor právneho predpisu regulácie č. 7 z Registra 2. polrok 2024 Ministerstvo zdravotníctva SR oznámilo začiatok verejných ex post konzultácií, pričom Oznámenie o začatí verejných ex post konzultácií bolo zverejnené aj na webovom sídle MH SR. Verejné ex post konzultácie prebiehali v období 23. 8. – 27. 9. 2024 písomnou formou. Nezapojil sa žiadny subjekt. V rámci <u>cielených ex post konzultácií</u> sa zapojil 1 subjekt, (ďalej ako „účastník“), ktorý v stanovenom termíne zaslal vyplnený dotazník. Vzhľadom na fakt, že účastník nesúhlasí so zverejnením jeho identifikačných údajov v rámci ex post formulára, tieto informácie zostávajú uchované len pre interné účely a evidencie Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
<u>Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Povinnosť podnikateľov prihlasovať a odhlasovať zamestnancov na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru len na tie dni, ktoré u svojho zamestnávateľa reálne pracujú. Ide o neprimeranú administratívnu záťaž, zákon je v tejto súvislosti nejednoznačný. <u>Znenie pripomienky z ex post konzultácií:</u>

Účastník ex post konzultácií vzniesol pripomienku voči hodnotenej regulácii, a síce, že regulácia zaťažuje podnikateľské prostredie, a nechávajú na zváženie znížiť periodicitu nahlasovania alebo prejsť na systém uplatňovaný Sociálnou poisťovňou. Tým, že všetci dohodári sú povinne poistení a musia doplatiť zdravotné poistenie do výšky minimálneho zdravotného poistenia na základe ročného zúčtovania poistenia, nevidia dôvod nahlasovania odpracovaných dní na zdravotnú poisťovňu. Mnohé firmy to ani nerobia, lebo nevidia účel uvedených informácií, keď za každého dohodára zdravotná poisťovňa na základe odvedených príspevkov na zdravotné poistenie vykoná ročné zúčtovanie a dotknutá osoba musí rozdiel do výšky minimálneho zdravotného poistenia doplatiť. Osoba je potom zdravotne poistená na celé obdobie a nielen na dni, v ktorých dohodár pracoval.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Pripomienky voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi neboli vznesené.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Účastník konzultácií navrhuje z uvedenej regulácie vypustiť povinnosť nahlasovania odpracovaných dní v mesiaci. Navrhuje z povinností vypustiť nahlasovanie odpracovaných dní v mesiaci na zdravotné poisťovne vzhľadom k povinnosti uhradiť minimálne zdravotné poistné. Uvedené návrhy účastník odporúča upraviť na základe komunikácie so zdravotnými poisťovňami.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Zmeny v aplikačnej praxi neboli navrhnuté.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
<u>Postoj gestora k podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Z pohľadu verejného zdravotného poistenia dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sa pokladá za výkon zárobkovej činnosti iba v období, v ktorom je činnosť na základe dohody reálne vykonávaná (mnohé dohody sú uzatvárané na dlhé časové obdobie, pričom výkon činnosti z dohody je vykonávaný iba príležitostne, ad hoc. Ak by nemala zdravotná poisťovňa informáciu o reálnom výkone dohody, musela by byť osoba posudzovaná ako ekonomicky aktívna v celom období, so všetkými dôsledkami – vstup do systému, platenie poistného, nárok na vecné dávky atď..., čo by bolo v rozpore so snahou o finančnú udržateľnosť systému verejného zdravotného poistenia). Zákonné ustanovenie, popisujúce túto skutočnosť je uvedené v § 11 ods. 3 zákona č. 580/2004 Z. z. v druhej vete, ktorá znie: „Fyzická osoba sa na účely tohto zákona nepovažuje za zamestnanca v dňoch, v ktorých nepoberá príjem zo zárobkovej činnosti podľa § 10b ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a v ktorých nie je fyzickou osobou podľa odseku 7 písm. m) a s).“. Zákon č. 580/2004 Z. z. neustanovuje povinnosť realizovať toto odhlasovanie a prihlasovanie neustále, ale ustanovuje povinnosť tieto zmeny oznámiť zdravotnej poisťovni úhrne raz mesačne, do konca kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, ktorého sa oznamovanie týka. Povinnosť je uvedená v zákone jednoznačne (jednoznačný odkaz na § 11 ods. 3 druhú vetu a jednoznačné uvedenie povinnosť realizovať do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca; iný výklad ustanovenia nie je možný). Od samotnej povinnosti oznamovať túto zmenu ustúpiť nie je možné, nakoľko pre výkon ročného zúčtovania poistného je táto informácia potrebná a nie je iný subjekt okrem zamestnávateľa, ktorý má túto informáciu k dispozícii. <u>Vyjadrenie gestora k pripomienke z ex post konzultácií:</u> Zdravotné poisťovne údaj o dňoch, v ktorých zamestnanec reálne vykonáva činnosť na základe dohody potrebujú mať k dispozícii, keďže na základe tohto údaju určujú poistné doby, za ktoré si

poistenec musí doplatiť poistné (určenie dní, v ktorých poistenec činnosť nevykonával a teda stal sa samoplatiteľom).

Uplatnenie inštitútu minimálneho poistného (ako navrhujú zástupcovia podnikateľského sektora) v ročnom zúčtovaní poistného nie je možné použiť, nakoľko minimálne poistné sa vzťahuje iba na zamestnanca, pričom poistenec v dňoch, kedy nevykonáva činnosť na základe dohody sa nepokladá za zamestnanca - a bez oznámenia zamestnávateľa zdravotná poisťovňa nemá odkiaľ získať informáciu, ktoré to sú dni.

Ak by aj teoreticky bola táto regulácia zo strany MZ SR zrušená, povinnosť evidovať výkon práce na základe dohody by pre účely Zákonníka práce ostala zachovaná, a teda nie je možné "Náklady súvisiace s udržiavaním údajov o počtoch odpracovaných dní dohodármi v rámci elektronických mzdových systémov" označovať ako náklady, ktoré vznikli z tejto regulácie, keďže tieto údaje má povinnosť zamestnávateľ evidovať (náklady, ktoré vznikli na základe regulácie sú spojené s nahlasovaním týchto dní do zdravotnej poisťovne).

Ako je uvedené vyššie, navrhované alternatívne riešenie spojené s využitím inštitútu minimálneho poistného možné nie je (osoby v čase, kedy nevykonávajú činnosť nie sú zamestnanci).

Zmena periodicity nahlasovania zmien z mesačnej na inú (2-mesačnú, štvrťročnú...) by bola spôsobilá do systému nahlasovania údajov vniesť chaos, keďže zamestnávateľ by časť údajov o zamestnancoch naďalej nahlasoval mesačne a časť údajov o dohodároch by nahlasoval len každý druhý (tretí...) mesiac. Je otázne, či by takéto riešenie v konečnom dôsledku nevneslo do systému ešte väčšie komplikácie, kedy by bol zamestnávateľ nútený sledovať tieto zmeny a nahlasovať ich v rôznych intervaloch, v závislosti od statusu konkrétneho zamestnanca.

Vzhľadom k skutočnosti, že údaj o dňoch výkonu ekonomickej činnosti zamestnanca je nevyhnutne potrebný údaj k výkonu ročného zúčtovania poistného a nie je iný subjekt, ktorý má tento údaj k dispozícii a dokáže ho zdravotnej poisťovni oznámiť, nie je možné pristúpiť k zmene zákona v tejto časti.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Zmena aplikačnej praxe nebola navrhnutá.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).

Regulácia č. 7 (2. polrok 2024)

Neustále prihlasovanie a odhlasovanie dohodárov v zdravotnej poisťovni.

Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?

Z pohľadu verejného zdravotného poistenia dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sa pokladá za výkon zárobkovej činnosti iba v období, v ktorom je činnosť na základe dohody reálne vykonávaná (mnohé dohody sú uzatvárané na dlhé časové obdobie, pričom výkon činnosti z dohody je vykonávaný iba príležitostne, ad hoc. Ak by nemala zdravotná poisťovňa informáciu o reálnom výkone dohody, musela by byť osoba posudzovaná ako ekonomicky aktívna v celom období, so všetkými dôsledkami – vstup do systému, platenie poistného, nárok na vecné dávky, atď..., čo by bolo v rozpore so snahou o finančnú udržateľnosť systému verejného zdravotného poistenia).

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Regulácia plní účel, pre ktorý bola navrhnutá. Zdravotná poisťovňa má k dispozícii údaj o dňoch, v ktorých poistenec nie je pokladaný za ekonomicky aktívnu osobu. Vzhľadom na absenciu ex ante fázy nie je možné vyjadriť sa k splneniu cieľu určených v ex ante doložke.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Podľa gestora sa nevyskytli žiadne nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Reguláciu považuje gestor aj naďalej za opodstatnenú.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Nie je žiadne alternatívne riešenie. Zmeny navrhované zástupcami podnikateľov by mali za následok, že zdravotná poisťovňa by nemala k dispozícii údaj o výkone ekonomickej činnosti zamestnanca a nebolo by možné realizovať ročné zúčtovanie poistného.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Zrušiť povinnosť oznamovať zmenu nie je možné, nakoľko pre výkon ročného zúčtovania poistného je táto informácia potrebná a nie je iný subjekt okrem zamestnávateľa, ktorý má túto informáciu k dispozícii.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie*

s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a Tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Gestor kompletne vyplnil časť *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante*. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu, pričom gestor uviedol zdroje počtosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol a taktiež nebolo možné uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov. Gestor dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi (ex ante) a zistenými nákladmi (ex post) neuvádza. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil 1 podnikateľský subjekt (ďalej len „účastník“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. Účastník vzniesol pripomienky voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Účastník tiež poskytol alternatívne riešenie, ktoré spočíva v návrhu na zmenu v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Vo veci splnenia jej cieľov určených v ex ante doložke vybraných vplyvov gestor uvádza, že vzhľadom na absenciu ex ante fázy nie je možné vyjadriť sa k splneniu cieľu určených v ex ante doložke, avšak regulácia podľa gestora plní svoj účel. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Vyjadrenie k alternatívnemu riešeniu z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene regulácie je uvedené v príslušnom textovom poli. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)
Regulácia č. 7 (2. polrok 2024) Neustále prihlasovanie a odhlasovanie dohodárov v zdravotnej poisťovni.
Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Predmetom ex post hodnotenia sú dve regulácie, ktoré definujú nasledovné: § 11 ods. 3: Táto regulácia stanovuje, kto sa považuje za zamestnanca na účely zdravotného poistenia, vrátane osôb pracujúcich na základe dohôd mimo pracovného pomeru. § 24 ods. 1 písm. c): Regulácia ustanovuje povinnosť platiteľov poistného nahlásiť zmenu platiteľa poistného príslušnej zdravotnej poisťovni v stanovených lehotách. Táto povinnosť predstavuje pre podnikateľov povinnosť správne identifikovať zamestnancov a informovať zdravotnú poisťovňu o zmenách v stanovených lehotách. V praxi to znamená, že dané ustanovenia prispievajú k udržiavaniu aktuálnej evidencie poistencov a k efektívnemu financovaniu

systemu zdravotného poistenia. Cieľom regulácií v praxi je teda riadne pokrytie zamestnancov verejným zdravotným poistením a podpora efektívneho fungovania systému zdravotnej starostlivosti.

Účastník ex post konzultácie uviedol, že aktuálne nastavenie regulácie nie je vyhovujúce, pretože regulácia zaťažuje podnikateľské prostredie. Vzhľadom na to, že všetci dohodári sú povinne poistení a musia doplatiť zdravotné poistenie do výšky minimálneho zdravotného poistenia na základe ročného zúčtovania, nevidí sa dôvod na nahlasovanie odpracovaných dní na zdravotnú poisťovňu. Mnohé firmy túto povinnosť ani nevykonávajú, pretože nevidia účel týchto informácií, keďže zdravotná poisťovňa na základe odvedených príspevkov vykoná ročné zúčtovanie a dotknutá osoba musí doplatiť rozdiel. Osoba je tak zdravotne poistená na celé obdobie, nielen na dni, keď pracovala. Navrhuje sa preto vypustiť povinnosť nahlasovania odpracovaných dní v mesiaci na zdravotné poisťovne, vzhľadom na povinnosť uhradiť minimálne zdravotné poistné. Tento návrh by sa mal upraviť na základe komunikácie so zdravotnými poisťovňami.

Gestor považuje predmetnú reguláciu aj naďalej za opodstatnenú. Ako uvádza vo svojom stanovisku na margo tvrdení účastníka – z pohľadu verejného zdravotného poistenia sa práca vykonávaná na základe dohody mimo pracovného pomeru považuje za zárobkovú činnosť len počas obdobia, v ktorom sa táto činnosť reálne vykonáva. Mnohé dohody sú síce uzatvorené na dlhšie časové obdobie, ale samotná činnosť je vykonávaná len príležitostne alebo ad hoc. Ak by zdravotná poisťovňa nemala informácie o skutočnom výkone práce na základe dohody, musela by osobu posudzovať ako ekonomicky aktívnu počas celého trvania dohody. To by znamenalo povinnosť platiť poistné a nárok na vecné dávky, čo by mohlo byť v rozpore s cieľom zabezpečiť finančnú udržateľnosť systému verejného zdravotného poistenia.

Ministerstvo hospodárstva sa stotožňuje s tvrdeniami gestora. Riešenie navrhované zo strany účastníka by v praxi znamenalo, že zdravotná poisťovňa by nemala prístup k informáciám o výkone ekonomickej činnosti zamestnanca, čo by znemožnilo uskutočnenie ročného zúčtovania poistného.

Na základe poskytnutej argumentácie gestora k výhradám účastníka preto navrhuje reguláciu nateraz ponechať. Vzhľadom na skutočnosť, že podnet z podnikateľského prostredia, ako i účastník konzultácií vníma reguláciu ako zaťažujúcu podnikateľské prostredie, Ministerstvo hospodárstva navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu so zástupcami zdravotných poisťovní, Sociálnej poisťovne a zástupcami podnikateľského prostredia k tejto téme.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Ako alternatívne riešenie účastník ex post konzultácií navrhol z uvedenej regulácie vypustiť povinnosť nahlasovania odpracovaných dní v mesiaci na zdravotné poisťovne vzhľadom k povinnosti uhradiť minimálne zdravotné poistné.

Odporučenie:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva SR navrhuje danú reguláciu ponechať. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že podnet z podnikateľského prostredia, ako i účastník konzultácií vníma reguláciu ako zaťažujúcu podnikateľské prostredie, Ministerstvo hospodárstva navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu so zástupcami zdravotných poisťovní, Sociálnej poisťovne a zástupcami podnikateľského prostredia k tejto téme.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante nákladov (hodnotená právna úprava regulácie bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015) nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov pri tejto regulácii neuplatňuje.